

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Összesen... Hirdetési díj: minden betűért 10 kr. ...

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft. ...

Kossuth Lajos levele.

Mezei Ernő barátunk nagy hazánkfának egy nagy értékű levelét vette, melyből adjuk a következő részt:

Collegae (al Barracone) jul. 23. 1878.

Uram Barátom!

Őn azt írja, hogy Békésmegye magyar népe őszinte ragaszkodással viseltetik iránymomban. Ebből azt kellene következtetnünk, hogy szavam és nézetem nyom nála valamit.

De ha ez így van, miként történhetett, hogy a gyomai kerület közösigyes képviselőt küldött az országgyűlésre, amár nem lehetett nem tudnia, hogy én azt a boldogtalan közösigyes rendszert mindig a leghatározottabban kárhözhatam?

Hanem hát akár mi történt is a multban, annyi bizonyos, hogy a helyzet most egészen különbözik az 1868 óta történt választások helyzetétől.

Annak az országgyűlésnek, a mely feladva a personalis uniót, a szerződésileg kikötött alapfeltételét a Habsburg-ház uralkodásának Magyarországon, ennek helyébe a közösigyes rendszert vartta a nemzet nyakába, erre egyáltalában nem volt mandátuma a nemzetől.

Az az országgyűlés pártkülönbség nélkül a Deák Ferencz által szerkesztett 1861. felirat alapján kapott a nemzetől mandátumot.

Az a felirat nem egyéb, mint egy hatalmas parafraza annak, a mit őseink egy alapörvényben, melynek megtartására magát a már örökösödési joggal országgló uralkodó ház esküvel kötelezte, akkint fejeztek ki, hogy amár a trónörökösödés rendje ugyanaz Magyarországon, mint Ausztriában, következésképp ugyanazon személynek kell országgló Magyarországon, a ki az ezzel együtt elválaszthatatlanul birtokló osztrák tartományokban országgló, mindazonáltal Magyarország szabad és független ország, egész kormányzati rendszerében önálló és semmi más nemzetnek vagy országglónak nem kötelezett.

Ezen közjogi állás feltartására és biztosítására adott a nemzet mandátumot 1865-ben.

És az az országgyűlés nemcsak fel nem tartotta, de sőt egyenesen feladta azt, a minek feltartására a nemzet által megbízva volt.

Tehát a közösigyes rendszer behozatala nem bir valódi jogalappal. Az nem volt jogszerű cselekvény, hanem egyenesen egy parlamentarizmus, színtelen jogtalan, mint akármely kormány államcsíny, mint akár az, melyet III. Napoleon elkövetett, és a mi keletkezésében jogtalan, azt jogossá semmi későbbi törvényesítés nem teheti. Törvényesítés egy dolog, jogszerűség egy másik dolog.

De hát miként történhetett, hogy a nemzet ekkor a választásoknál ezt az államcsínyt, az elváltat képviselői köteleességei és rémületes megszegését el nem vetette?

Ennek oka azon határtalan bizalom volt, melylyel a nemzet Deák Ferencz iránt épen az 1861-ki felirás következtében viseltetett.

A nemzet többsége azon nézetből indult ki, hogy az csak még se lehet oly rossz, hogy még csak kísérletet se érdemeljen, a mit az a Deák javasol, a ki 1861-ben az ország jogait oly hatalmasan védte s a nemzet érzelmeit oly híven tolmácsolta.

Tehát adjunk tért a kísérletre. Lis-suk, teljesednek-e azon várakozások, melyeket Deák Ferencz kilátásba helyezett. Aztán a nemzet azon nézetből indult ki, hogy Deák Ferencz elismerte ugyan, miszerint műve nem tökéletes, nem felel meg a nemzet jogos és méltányos igényeinek, de azzal biztatott, hogy alapot nyújt a javításra, javulni fog.

Hát a nemzet azt mondta, Deák okos ember, tudja mit beszél, tíz év nem a világ, türiünk, tíz év múlva a dolog majd javitva lesz.

Ez volt a nemzet álláspontja az 1868. ótai választásoknál.

De most a helyzet egészen más. A kísérlet megtörtént, s a tíz éves tapasztalás a közösigyes rendszert mind külbiztonsági, mind belserveszkedési, mind politikai, mind közigazdászati, mind szellemi, mind anyagi tekintetben a leghatározottabban elítelte; és azt is bebizonyította, hogy ezen az alapon egyiket sem lehet azon két czél között elérni, melyeket Deák kilátásba helyezett: sem az osztrák birodalom népeivel nem lehet barátságos egyetértésre jutni, sem az alkotmányos életet valóssággá emelni az országban.

Most már nem sejtetem, hanem tény gyanút áll a nemzet előtt, hogy a közösigyes rendszer a kölcsönös elkeseredtséget nem hogy megszüntette, avagy csak enyhítette volna is, de sőt fokozta a magyar nemzet s az osztrák birodalom népei közt.

S most már nem sejtetem, hanem tény gyanút áll a nemzet előtt is, hogy oly rendszer mellett, mely Magyarországot alapörvényeink ellenére kormányzati rendszerének leglényegesebb ágaira nézve a minden idegen avatkozástól ment örendelkezéstől megfosztja — az alkotmányos élet nem lehet egyéb, mint „kongó érez, pengő czimbalom” — megaranyfűszözt papéz, mely csak csillámlik, de értéke nincs.

A parlamentarizmus kormányrendszer valóssággá hazudásig sülyedt Magyarországon, azon kénszervezőrendszer következtében, mely e szavakkal „el kell fogadni, mert „muszály”, az osztrákok nem akarunk engedni” a magyar országgyűlést oly helyzetbe teszi, hogy meg arra is „Áment” mond; amiről maga a miniszter is bevallotta, hogy „sérti az erkölcsi érzetet” (vide 80 milliós százaz korcsma számla)

Aztán a javítási kísérlet is megtörtént, s a tanulság az, hogy nekem igazam volt, midőn azt mondtam, hogy javításról almodni sem kell — a közösigyes rendszer sikló, melyen csak siklani lehet, emelkedni nem. Javításra kapott a nemzet egygyel több közösigyet, s azt az „erkölcsi érzetet sértő” degradatíót, hogy erre még a nemzet 24 millió forint reá fizet; s kapott oly állapotot, mely mellett az anyagi jólét egészleges fejlődése teljes lehetetlenség, ellenben a nemzeti jellem elsatnyulása kikerülhetlen.

A fejem szélül, a hitan borsózik bele uram, ha meggondolom, hogy ily állapotban megyen előbe írva hazánk azoknak a rettenetes megpróbáltatásoknak, melyeket gróf Andrássy bímoltas — a történelemben példátlan improvidenciája immir kikerülhetlenül reánk hártott.

Ezek szerint tehát a nemzet most nem oly helyzetben van, mint volt a mult választásoknál.

Akkor reményekkel számolt, most a megléhsult remények tapasztalati tényeivel kell számolnia.

Valóban csodálatos volna, ha e tapasztalás sem gyógyította volna ki a szédelgésből, mely a nemzetre annyi bajt, szenvedést, romlást hozott; s még jóvendő felmaradhatását is kétségessé tette, — nehogy azt mondjam reménytelenül.

Az pedig már épen a csodálatosnál is csodálatosabb volna, ha a nemzet többsége a helyett, hogy határozott kárhözhatásával sújtáná, még meg is jutalmazná a Tisza Kálmán ur által vezényelt párt azon megbecsülhetetlen bünet, hogy tagjai oly rutul megszegtek az ünneplés fogadásukat, melyekkel választóik bizalmát meglopták a mult választásokor.

Ha ez megtörténne, ez az erkölcsi érzetnek oly megfogyatkozását bizonyítaná, hogy nemzetnek, mely ennyire sülyedt, alig lehetne egyebet mondani, mint a mit Jóbnaq mondta barátai: „átközd meg az Istent s halj meg.”

Ha igaz, hogy Békésmegye magyar népe még oly jó indulattal emlékszik reám, mint ön állítja, ez oly szellemre mutat, mely reménylenem engedi, hogy okulva a tapasztaláson, azok is visszatérnek hazánk törvényes függetlenségének alapjára, a kik (immár hiuknak bizonyult) remények által magukat arról a multban letértítettü engedték.

Igazán örvendek, hogy a gyomai kerület független érzelmi választói önt jelölték ki képviselőül a jövő országgyűlésre.

Lelkemből óhajtom, hogy hatalmas többség tömörüljön az ön zászlója körül.

Óhajtom: mert önben oly férfiat van szerencsém ismerni, a ki mind politikai irányánál, mind képzettségénél, mind jelleménél fogva kiválólag hivatva van a nemzet tanácsában részt venni, s ki a képviselői mandatumnak minden tekintetben azon lelkiismeretes hűséggel fog megfelelni, — a melyre hazánknak e szorongatott időkben annál nagyobb szükség van, minél ritkább lett a közösigyes rendszernek demoralizáló befolyása alatt.

Sajnálattal értem leveléből, hogy akadnak a gyomai kerületnek különben független érzelmi választói közt olyanok is, kiket vallási tekintetek tartóztatnak az ön zászlója körüli tömörüléstől.

Boldog Isten! hit mi köze van a vallásnak a politikához, s hazafiai érzelmekekhez?

En mindig szerettem a külföldön azzal dicsekedni, hogy magyar hazánkban a vallási nézetek különbsége nem huz választalat a haza szent szerelmében egygyé font hazafiak közé, s hogy a magyarnak bármint templombau, bármint rituussal imádjí is a mindenség megfoghatatlan vég okát, van egy közös szentegyháza, a „Haza”, melynek oltárárt felekezeti különbség nélkül karöltve állja körül, s van egy közös religiója a „houszeretet.”

Szeretem reményleni, hogy a békési magyar nép igazolni fogja e nézetemet.

Miként kerül az én igénytelen nevem Békésben a választási népdalba? nem tudom; de ha már ott van, igazat akkor fog az a dal mondani, ha így fog hangzani:

„Mezei Ernő oly követ A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

„Mezei Ernő oly követ A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Hogy nagy hazánkfia levelének utolsó sorait jobban megérthessük, tudni kell, hogy a Zsilinszki-párt között egy kortesdal kering, melynek egyik strófiája — a mi valóban megfoghatatlan — így hangzik:

„És választunk oly követet, A kit Kossuth Lajos szeret.”

Fogadja ön nagyrabecsülésem kijelentését, s legőszintűbb jó kívánataimat.

Kossuth.

Politikai hírek.

— A „Szegei Napló” — azon alkalomból, Simonyi Ernő Szegeire érkezett — így fejezi ki érzelmeit: „Midőn szerencsénk van Ont üdvözölni, feledjük azon választalat, mely a pártarcban elválaszt egyasztalt. Üdvözöljük Önben hazánk feddhetlen jellemű, jeles, elvű és kitartó veteránját! Üdvözöljük Ont, mint olyan eszme előharcosát, mely mind-gyikünk szívt dobbanásra készíti! Üdvözöljük Önt, mint Szegei város szerete tisztelt vendégét!

„Ejlen!”

Mi csak azt tesszük hozzá, hogy azon lap, melyben e sorok írva vannak — nem pártunk közlönye.

— Lukács Béla gyulafehérvári volt képviselő beszámolójában a miniszterelnök debreczeni beszédét is érintve, ezeket mondá: „Egyébiránt én nem nagy súlyt fektetek arra, hogy mit mondott Tisza Kálmán Debreczenben, mert hiszen ő soha sem szökt a tenni, a mit Debreczenben mond. (Derűtség és zajos helyeslés.) Ő ígerte 1875-ben Debreczenben a kereskedelem érdekeinek támogatását. Feleljenek az e várost lakó tekintélyes számú kereskedők és kereskedelemmel foglalkozók, hogy vajon van-e községben abban a támogatásban, melyben hazánk kereskedelmét Tisza kormányzása részesít s nem hanyatlott-e nagy mértékben a kereskedelem? (Ugy van!)

BUDAPESTI HIREK. Tegnap este 9

órákor a lánczhídrol egy férfi a Dunába ugrott s daczara a rögtön alkalmazott meutési kísérletnek, a vízben nyom nélkül eltűnt. Az öngyilkos a hidon egy felér szalmakalapot, szürke kabátot s egy pár harisnyát hagyott hátra. A kabát zsebében volt egy darab papír is, melyre írva volt, hogy az öngyilkos neve Feiler Lőrincz, s hogy a nagymező-utca 49. sz. a lakott. Peidl Mihály 67 éves aggnapásom tegnap reggel 7-8 óra közt a budai „Szépvölgyön” levő kórházgyárban magát fölakasztotta. Hullája kórházba szállítottott. Az öreg szegénység vitte a halálba. Pavlacsok József 21 éves fiatal ember f. hó 18-án reggel 1. ker. kék golyó-utca 250. sz. ház istájában halva találtott. Hullája boncolás végett a kórházba szállítottott. Tegnap délelben a külső keresepi uton kóborolva egy közéj idejű, a munkásosztályhoz tartozó elmebeteg ember találtott, kitől nevé sem lehetett megtudni. Rendőrök által kórházba szállítottott.

Az osztrák-magyar csapatok átkelése a Száván.

(B.—t.) Bródból jul. 30-rol következő távirat érkezett.

Már néhány nap óta készülődnek az itt összpontosított hadesapatok az átkelésre. A hadászati felvonulás szerencsésen megtörtént. A hidások 25-ike óta minden irányban becsokolkáltak a Szávát, e kémszemlék 28-an komoly készülődésben mentek át. Az itteni erődt előtt horgonyzó „Száva” gözös kapitánya e nap reggelén parancsot kapott, hogy fűtessen. Őt dunagőzhajózási uszály hajó állítottott össze átkelő kompul, mely gerendákkal egymáshoz köve s a gőzhajó által vontatta. Képes volt 7-800 ember egyzsere átszállítani.

E közben megért egyzsere a pontonok is a törzstisztek s hidásztisztek átkeltek a tulpartra, kémszemlék tartották a vidéken, megállapították a pontot az átkelésre. Esti 10 órákor jött Bésből a távirat, hogy az átkelésnek másnap, hétfőn reggel kell megtörténni. Ehhez képest a 13. hadtest parancsnoka rögtön megette intézkedéseit s a 6. hadosztály 11. dandára parancsot kapott, hogy reggel egygyegyed 6 óra-kor utra készen álljon. A kitűzött időben már az átkelési ponton állott a 7. luszárezred s a 27. vadász-észázalag egygyé százada. Pontban három negyed hátra hangzott fel a parancs: „Hajóba!” A hidások ponton-jaikba ugáltak, melyekben az említett luszárezred vadászesapatok első csoportja ártított. A lovak egyidejűleg külön e célra készített tutajukon vitettek át. Egy pillanat alatt egy se-

Bartha utána nyult a fegyvernek s megvizsgálta.

— Ez nagyszerű fegyver, csak hogy tudomány kell hozzá. Ha a grófno megengedné: tennek egy kísérletet a gyönyörű cső jó hirtvéért.

Berta felkaczagott, pár urfi gunyosan ajkát bigyesztette.

A nevelő mindezt hallotta, látta, s mégis hideg vérel töltött, czéltott, a golyó fekete pontba furódott — kétszer egymás után.

A guny elhalt az ajkakon, a bémulat hangot adott, mindenki üdvözölte a szép lövéseket, csak Berta hallgatott, de egy lélekburát azt olvasta volna le az arczról, hogy ékivított diadal az ő szívének adott legedesebb örömet.

— Hol tanult ön löni? kérde a gróf kezét nyujtva.

— Már fél éve méltóságos gróf ur, hogy a francia lömester Tusére naponta egy órán tanít a gyilkoló eszköz használatára, s legközelebb épen ez új szerkezetű, nálunk még ritka készületű fegyverrel tettünk kísérletet.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Augusztus 2-ikára.

Mi háborítja ósánk siri álmát, Mely régtől fogva oly nyugodt vala? Mi szítja a vizsály emészto lángját Fejünk felett, mely már föllobbana? Tán ismét él a régi kor regéje: Hogy istenektől jó a harca-zörej? Meg-megrendü! Olymp magas tetője S rajt! a vihar végsorsot énekel!

Oly rég pihezs már, küzködő világ te! S forradt a seb, mely rég bemetszetett? Gyógyulását szíved már-már elérte, Hasznáit a nyugovás, e gyógykenet...? Jól van! támadj föl! verd meg tenmagadat Hogy kedvedben ne legyen ép ideg; Almodban kormányzod élethajódat, Az ébredés majd szived tetje meg...

Megropant a szirt, s búnske tölgye, fája Rémitő jajt kiált a völgyre le; — A számozott rohanna szép honába De saive kinfájdalmakkal tele! Óh egyértés! hol van szellemed! mond! Mért nem lenged körül a népeket!

Óket fehér zászló hajódra fölvoand, Ne ontsák földre szentelt véredet!

— Ezer köny csillog a szülök szemében És ajkukon magasztosult ima: Mig a fu előre vág merészen S biztos kezekből sújt edzett nyila! Döröül az ágyu! ánde szíve helyén... Szent láng lobogja szív-erét körül, Szabadságot kiált, szágulda ményén Csüggedés tengerén el nem merül!

Óh nemzet, nemzet! látod-e a füstöt, Mely fölgomolyg már is hazánk egén? Ha látod: ugy figyelj, vigyázd a kürtöt; Szavára menj! ne állj az ut felén! — Fölkelnek ujra sirqokból az ósok, Örömkönyek coordulnak arczukon; Uj életet lehelnek ránk s a hősök Díszlő babérral járnak harczukon!

Három színű zászlódra nézz, magyar nép! Rajt szent szabadság csillámlal, dereng; Hisz nincs olyan kőszótnak, a ki e szép Vezérfényt látra télenlül mereng! Ne is legyen! viszhangozók füledbe A szentelt frigy, mit hét vezér küte; S ha álmolod: oszdúl s vedd elődbe Mily okra képes e frigy fegyverre!

Ha zug a kürt, s ha bömböl a vihar majd; Hős bátorsággal lépj a síkra ki; Ne mondjá ajkad féltékenységgel a jajt, „Előre ronts!” ez kell kiáltani!

— Fejed felé bár fergeteg vonuljon, S bár szíveden hős honfi kinja dul: Bizzál! s szavad minden' fülebe zugjon: „El a nagy Isten! a magyar Ha a dur!”

Nagy Károly.

A SZEBENOSI FIA.

Regény az életből.

Irta: Zombori Gedő.

(27. folytatás.)

A nevelőnek ajkán volt a keserű visszamondás:

— Még kevesebbé illik egy hölgy kezébe...

De alárendelt helyzete visszatartá:

— Szegény vagy, jövő bizonytalan, ha innen távozol; biztos és fényes, ha itt maradsz. Csak tőrj és tőrj!

érdekében van írva... 141 olvasmány... 141 olvasmány... 141 olvasmány...

LEGUJABB. 1878. jul. 30. Hiszik, hogy az hadsereg aug. 15-ig Szarajevóba... A király sületés napját...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

1878. jul. 30. Tegnap reggel 6 órákor a Száva jobb partjára. Fel meglökölődött a hídverés és...

